

2016. évi ... törvény
a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény módosításáról*

1. §

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való – bármilyen módon, illetve eszközzel történő – kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja.”

2. §

A Ptk. 3:24. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3:24. § [A vezető tisztségviselő felelőssége]

(1) A vezető tisztségviselő az ügyvezetési tevékenysége során a jogi személynek okozott károkért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felel a jogi személlyel szemben.

(2) A vezető tisztségviselő által e jogkörében eljárva harmadik személynek okozott károkért a jogi személy felel. A vezető tisztségviselő a jogi személlyel egyetemlegesen felel, ha a kárt szándékosan okozta.”

3. §

A Ptk. 3:218. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Zártkörűen működő részvénytársaság részvényei – a részvénytársaság működési formájának megváltoztatásához kapcsolódó forgalomba hozatalt kivéve – nyilvánosan nem hozhatók forgalomba.”

4. §

A Ptk. 4:196. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Tartási kötelezettsége áll fenn elsősorban a szülőnek a gyermekével és a nagykorú gyermeknek a rászoruló szülőjével szemben.”

5. §

A Ptk. 4:208. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Aki a tartásra rászorult szülő szükségleteinek ellátásáról a tartásra köteles gyermek helyett anélkül gondoskodik, hogy erre jogszabály vagy szerződés rendelkezése alapján

* A törvényt az Országgyűlés a 2016. június 13-i ülésnapján fogadta el.

köteles lenne, az indokoltan nyújtott ellátás ellenértékének megtérítését az ellátás nyújtásától számított egyéves jogvesztő határidőn belül követelheti a tartásra kötelezhető gyermektől.”

6. §

A Ptk. 5:89. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A zálogszerződésben a zálogkötelezett és a zálogjogosult zálogjognak meghatározott zálogtárgyon és – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – meghatározott követelés biztosítása céljából való alapításában állapodnak meg.”

7. §

A Ptk. 5:90. § b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Ha a zálogkötelezett természetes személy, és a zálogtárgy elsősorban a zálogkötelezett szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körébe nem tartozó célra használatos, továbbá a zálogjoggal biztosított követelés nem a kötelezett szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körébe tartozó jogviszonyból fakad, a zálogszerződésre vonatkozó rendelkezéseket az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:)

„b) a biztosított követelés meghatározásának tartalmaznia kell a követelés – járulékok nélküli – összegének megjelölését, vagy azt az összeget, amelynek erejéig a zálogjogosult a zálogtárgyból kielégítést kereshet.”

8. §

A Ptk. 5:95. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5:95. § [Az óvadék alapítása]

(1) Óvadék

a) pénzen és értékpapíron,

b) fizetésiszámla-követelésen, illetve betétszerződésből eredő követelésen vagy egyébként jogszabály rendelkezése szerint számlavezetőként erre feljogosított intézmény által vezetett számlán nyilvántartott követelésen (a továbbiakban e cím alkalmazásában: fizetésiszámla-követelés), továbbá

c) jogszabályban óvadék tárgyaként meghatározott más vagyontárgyon

alapítható.

(2) Óvadékot pénzen és nem dematerializált értékpapíron kézizálogjogként, dematerializált értékpapíron, fizetésiszámla-követelésen és jogszabályban óvadék tárgyaként meghatározott más vagyontárgyon pedig úgy kell alapítani, hogy annak eredményeként az óvadék tárgya egyértelműen azonosítható módon az óvadék kötelezettjének hatalmából az óvadék jogosultjának hatalmába kerüljön, vagy az óvadék kötelezettjének korlátlan rendelkezése alól egyébként kikerüljön.

(3) Dematerializált értékpapíron és fizetésiszámla-követelésen óvadék

a) a számlatulajdonos, a számlavezető és az óvadék jogosultja közötti írásbeli megállapodással, amely szerint a számlavezető a számlatulajdonos rendelkezéseit az óvadék jogosultjának jóváhagyásával, az óvadék jogosultjának rendelkezéseit a számlatulajdonos jóváhagyása nélkül is teljesíti; vagy

b) a számlavezető javára önmagában a számlatulajdonos és a számlavezető közötti zálogszerződéssel

is alapítható.

(4) A számlavezető a dematerializált értékpapíron és fizetésiszámla-követelésen fennálló óvadékot valamennyi számlakivonaton és egyéb egyenlegközlő iraton köteles feltüntetni.”

9. §

(1) A Ptk. 5:96. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A követelés jogosultja, illetve több ilyen jogosult együttesen a zálogszerződésben vagy egyébként írásban zálogjogosulti bizományost jelölhet ki. A kijelölést írásba kell foglalni. A zálogjogosulti bizományos a saját nevében – az őt kijelölő jogosultak, mint zálogjogosultak javára, ideértve saját magát is, ha a követelésnek is jogosultja – zálogszerződést köthet.”

(2) A Ptk. 5:96. § (3) bekezdése helyébe következő rendelkezés lép:

„(3) A zálogjogosulti bizományos kijelölésének visszavonása esetén a zálogjogosult – több zálogjogosult esetén ezek együttesen – a kijelölés visszavonásával egyidejűleg új zálogjogosulti bizományost jelölhet ki, vagy maga lép a zálogjogosulti bizományos helyébe. A zálogjogosulti bizományos kijelölésének visszavonása harmadik személyekkel szemben attól az időponttól hatályos, amikor az új zálogjogosulti bizományost vagy a zálogjogosultat az ingatlan-nyilvántartásba, a lajstromba vagy a hitelbiztosítéki nyilvántartásba bejegyzik.”

(3) A Ptk. 5:96. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A zálogjogosult a zálogjogból fakadó jogokat a zálogjogosulti bizományos bejegyzésének tartama alatt nem gyakorolhatja, azonban a zálogjogosulti bizományos magatartásáért – ha a zálogkötelezett hozzájárulásával a zálogjogosultak és a zálogjogosulti bizományos eltérően nem rendelkeznek – úgy felel, mintha maga járt volna el.”

10. §

(1) A Ptk. 5:99. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A zálogjogot – az önálló zálogjog kivételével – a zálogjoggal biztosított követeléssel együtt lehet átruházni vagy megterhelni.”

(2) A Ptk. 5:99. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A zálogjoggal biztosított követelés alzálogjog alapítása útján terhelhető meg zálogjoggal. Az alzálogjog tárgya a zálogjog és az általa biztosított követelés, az alzálogjogra – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a zálogjogra vonatkozó szabályok irányadók.”

11. §

A Ptk. 5:100. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5:100. § *[Az önálló zálogjog]*

(1) Pénzügyi intézmény javára ingatlanon jelzálogjog úgy is alapítható, hogy az a zálogtárgyat a biztosított követeléstől függetlenül, meghatározott összeg erejéig terhelje (önálló zálogjog).

(2) Az önálló zálogjogot alapító zálogszerződés a zálogtárgy megjelölésén kívül azt a meghatározott összeget tartalmazza, amelynek erejéig a zálogtárgyból kielégítés kereshető. Ezt az összeget az ingatlan-nyilvántartásban is fel kell tüntetni.

(3) A zálogtárgyból való kielégítési jog gyakorlásának feltételeit a zálogjogosult és a zálogkötelezett között létrejövő biztosítéki szerződésben kell meghatározni. A biztosítéki szerződést írásba kell foglalni, és annak tartalmaznia kell az önálló zálogjog alapításának biztosítéki célját, a kielégítési jog megnyílásának feltételeit és terjedelmét, ha a kielégítési jog felmondással nyílik meg, úgy a felmondás gyakorlásának módját és a felmondási időt is. A kielégítési jog a biztosítéki szerződésben foglaltaknak megfelelően gyakorolható.

(4) Az önálló zálogjog más pénzügyi intézményre egészben vagy részben, illetve részletekben átruházható. Az átruházással az önálló zálogjogot megszerző fél a biztosítéki szerződésben – az átruházás mértékének megfelelően – az átruházó helyébe lép. A szerző fél a megszerzett jogának – részben vagy részletekben történő átruházás esetén az önálló zálogjog megosztásának – az ingatlan-nyilvántartásban való feltüntetését igényelheti.

(5) Ha a biztosítéki szerződés eltérően nem rendelkezik, a zálogjogosult kielégítése érdekében az önálló zálogjogot mind a zálogjogosult, mind a zálogkötelezett írásban felmondhatja. A felmondási idő – a felek eltérő megállapodása hiányában – hat hónap. Ha a kielégítési jog felmondással nyílik meg, annak kizárása semmis.

(6) A zálogkötelezett az önálló zálogjog mindenkori jogosultjával szemben hivatkozhat azokra a kifogásokra is, amelyek a biztosítéki szerződésben meghatározott követelés kötelezettjét megilletik. A biztosítéki szerződés szerint kielégíthető követelés összegét a kielégítési jog gyakorlása során befolyt vételár csökkenti.

(7) Az önálló zálogjoggal terhelt zálogtárgy tulajdonjogát megszerző fél a biztosítéki szerződésben a zálogkötelezett helyébe lép.

(8) Ha a biztosítéki szerződés nem jött létre, az önálló zálogjog létesítésének a biztosítéki szerződésben megjelölt célja véglegesen meghiúsult, vagy a biztosítéki szerződés, illetve a biztosítéki szerződés szerint a zálogtárgyból kielégíthető követelés – ideértve a megtérítési követelést is – megszűnt, továbbá, ha a biztosítéki szerződésbe foglalt más, az önálló zálogjog megszűnését eredményező ok vagy feltétel bekövetkezett, a zálogjogosult a zálogkötelezett írásbeli felszólítására köteles hozzájárulni ahhoz, hogy

- a) az ingatlan-nyilvántartásba az önálló zálogjog jogosultjaként a zálogkötelezettet vagy az általa megjelölt pénzügyi intézményt jegyezzék be, vagy
- b) az önálló zálogjogot töröljék az ingatlan-nyilvántartásból.

(9) Az önálló zálogjog követelést biztosító zálogjoggá, ez utóbbi pedig önálló zálogjoggá a felek erre irányuló írásbeli megállapodásával és az átváltoztatás ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésével – a zálogjog ranghelyének megtartása mellett – átváltoztatható. Ehhez nem szükséges a rangsorban azonos ranghelyen vagy hátrább álló zálogjogosultak hozzájárulása sem.

(10) Az önálló zálogjogra egyebekben – ha a biztosított követeléstől való függetlenségéből más nem következik – a követelést biztosító zálogjogra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.”

12. §

A Ptk. 5:110. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5:110. § *[Az elzálogosított követelés mint zálogfedezet védelme]*

(1) Az elzálogosított követelés kötelezettjének a zálogjog megalapításáról való – az elzálogosított követelés és a zálogjogosult megjelölését tartalmazó – írásbeli értesítését követően a zálogjogosulttal szemben hatálytalan a zálogkötelezett és az elzálogosított követelés kötelezettje közötti szerződés megszüntetése vagy olyan módosítása, amely a zálogjogosult kielégítési jogát hátrányosan érinti vagy egyébként a zálogfedezetet csökkenti. A szerződés megszüntetése vagy módosítása azonban hatályossá válik, ha ahhoz a zálogjogosult a zálogkötelezethez és az elzálogosított követelés kötelezettjéhez intézett nyilatkozattal hozzájárul.

(2) A kötelezett a zálogjogosulttal szemben azokat a kifogásokat érvényesítheti és azokat az ellenköveteléseket számíthatja be, amelyek a zálogkötelezettel szemben az értesítésekor már fennállt jogalapon keletkeztek.”

13. §

A Ptk. 5:126. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Az önálló zálogjog jogosultjának kielégítési joga – ha a felek a biztosítéki szerződésben másként nem állapodtak meg – az önálló zálogjog felmondásával és a felmondási idő elteltével nyílik meg.

(3) A kielégítési jog gyakorlása a zálogjogosult választása szerint bírósági végrehajtás útján vagy – fogyasztóval szemben e törvény szerinti korlátozással – bírósági végrehajtáson kívül történhet.”

14. §

A Ptk. 5:128. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5:128. § *[A kielégítési jog gyakorlása fogyasztóval szemben]*

A zálogjogosult a fogyasztóval szembeni kielégítési jogát bírósági végrehajtáson kívül csak akkor gyakorolhatja, ha

- a) az óvadék tárgyára vonatkozóan a közvetlen kielégítés jogával él,
- b) az elzálogosított jogot vagy követelést e törvény szerint érvényesíti, vagy

c) a kielégítési jog megnyílása után a zálogkötelezettel a zálogtárgy zálogjogosult által történő értékesítésének módjában írásban megállapodott.”

15. §

A Ptk. 5:131. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az előzetes értesítés és az értékesítés időpontja között legalább tíz napnak kell eltelnie.”

16. §

A Ptk. 5:140. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5:140. § [*Alzálogjog érvényesítése*]

(1) Ha a zálogjog tárgyául szolgáló követelés zálogjoggal vagy kezességgel van biztosítva, az alzálogjog jogosultja a zálogjogosultnak a zálogjogból, illetve kezességből fakadó jogait annyiban gyakorolhatja, amennyiben e jogok gyakorlására a zálogjogosult maga is jogosult. Ha a követelést kézizálogjog biztosítja, a zálogjogosult az alzálogjog jogosultjának kérésére köteles a zálogtárgy birtokát részére átruházni.

(2) Az alzálogjog jogosultja e jogából fakadó jogait úgy köteles gyakorolni, hogy azzal a zálogjogosult zálogjoggal biztosított követelésének megtérülését ne veszélyeztesse. Az alzálogjog érvényesítése eredményeként az ennek jogosultjához az alzálogjoggal biztosított követelést meghaladóan befolyt pénzüsszegen vagy más vagyontárgyon a zálogjogosultat az alzálogjogosulttal szembeni elszámolási igénye biztosítására zálogjog illeti meg.”

17. §

(1) A Ptk. 5:142. § (1) bekezdés *e)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A zálogjog megszűnik, ha)

„*e)* a zálogjoggal biztosított követelés elévül, ez azonban a követelést biztosító kézizáloggból való kielégítést nem akadályozza;”

(2) A Ptk. 5:142. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Megszűnik a zálogjog, ha a követelés átruházása kifejezetten az azt biztosító zálogjog átszállásának kizárásával történt. Ha azonban a zálogjog a követelés átruházójának az átruházott követelését meghaladóan más követelését is biztosítja, e követelés biztosítékaként a zálogjog fennmarad.”

18. §

A Ptk. 6:7. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A (4) bekezdésen alapuló érvénytelenségre csak a nyilatkozattevő személy érdekében lehet hivatkozni.”

19. §

A Ptk. 6:99. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6:99. § *[Fiduciárius hitelbiztosítékok semmissége]*

Semmis az a kikötés, amelyben fogyasztó követelés biztosítása céljából tulajdonjog, más jog vagy követelés átruházására vagy vételi jog alapítására vállal kötelezettséget.”

20. §

A Ptk. 6:208. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A szerződésbe belépő félre átszálló jogosultság biztosítéka fennmarad. A szerződésbe belépő félre átszálló kötelezettség teljesítésének biztosítéka megszűnik, kivéve, ha a biztosíték kötelezettje a szerződésátruházáshoz hozzájárul.”

21. §

A Ptk. 6:209. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha a biztosíték kötelezettje a szerződésbe belépő félre átszálló kötelezettség biztosítéka fennmaradásához szükséges hozzájáruló jognyilatkozatát előzetesen megteszi, jognyilatkozata a szerződésátruházásról történt értesítésével válik hatályossá.

(4) A biztosíték kötelezettje a jognyilatkozat megtételekor fenntarthatja a jogot annak visszavonására.”

22. §

A Ptk. Hatodik Könyv Ötödik Része helyébe a következő rész lép:

„ÖTÖDIK RÉSZ
AZ ÉRTÉKPAPÍR

XXIX. CÍM

AZ ÉRTÉKPAPÍR FOGALMA ÉS ALAKI LEGITIMÁCIÓS HATÁSA

6:565. § *[Az értékpapír fogalma]*

(1) Az értékpapír olyan egyoldalú jognyilatkozat, amely papíralapú okiratként vagy jogszabályban megjelölt más módon létrehozott, rögzített, nyilvántartott és továbbított adatösszességként (dematerializált értékpapírként) a benne foglalt jogot úgy testesíti meg, hogy azt a jogot gyakorolni, arról rendelkezni csak az értékpapír által, annak birtokában lehet.

(2) Ha jogszabály meghatározza egyes értékpapírfajták kötelező tartalmi elemeit, kizárólag az ezeknek megfelelő okiratot vagy dematerializált értékpapírt lehet az adott értékpapírfajtába tartozó értékpapírnak tekinteni.

(3) Ha az adott értékpapírfajta kötelező tartalmi elemeit más jogszabály nem határozza meg, az csak akkor minősül értékpapírnak, ha azon a kibocsátója legalább az alábbiakat feltünteti:

- a) a kibocsátó nevét és címét;
- b) azt, hogy a nyilatkozat értékpapírnak minősül;
- c) az értékpapír által megtestesített jogosultságot;
- d) sorozatban kibocsátott értékpapír esetén az értékpapír-sorozat megjelölését, a sorozat értékpapírkódját és a sorozatba tartozó értékpapírok darabszámát;
- e) a kibocsátás helyét és időpontját;
- f) okirati formában kibocsátott értékpapír esetén a kibocsátó aláírását.

(4) Okirati formában egyedileg vagy sorozatban kibocsátott értékpapírt lehet előállítani. Értékpapírnak minősülő okiratot bemutatóra vagy névre szólóan lehet kiállítani.

(5) Dematerializált értékpapírként sorozatban kibocsátott, névre szóló értékpapírt lehet előállítani.

(6) Az értékpapír átruházható. A kibocsátó az értékpapír átruházását – a tilalomnak az értékpapírban való feltüntetésével – megtilthatja.

(7) Nem szünteti meg az értékpapír által megtestesített kötelmet az, ha az értékpapírt annak kibocsátója szerzi meg.

6:566. § *[Az értékpapírok alaki legitimációs hatása és kibocsátásának hibája]*

(1) Az értékpapír kiállítóját az értékpapír jóhiszemű jogosultjával szemben akkor is terhelik az értékpapírban rögzített kötelezettségek, ha az értékpapír kibocsátás nélkül vagy érvénytelen üggyellett került forgalomba.

(2) Az értékpapír jóhiszemű jogosultjának az értékpapírból eredő jogosultságát nem befolyásolja az, ha valamely korábbi átruházásnak vagy más tulajdonszerzésnek nem volt jogcíme, vagy ha a jogcím érvénytelen vagy hatálytalan volt.

(3) A bemutatóra szóló értékpapír esetén az értékpapír birtokosát kell az értékpapírban rögzített jog gyakorlására jogosult személynek tekinteni.

(4) Nèvre szóló értékpapír esetén azt kell az értékpapírban rögzített jog gyakorlására jogosult személynek tekinteni, akit az értékpapír jogosultként megjelöl, vagy akit a forgatmányok megszakítatlan láncolata jogosultként igazol. Ha az utolsó forgatmány üres, az értékpapír birtokosát kell jogosultnak tekinteni, feltéve, hogy a forgatmányok láncolata megszakítatlan. Ha valamely üres forgatmányra újabb forgatmány következik, az utóbbi aláíróját úgy kell tekinteni, mint aki az értékpapírt üres forgatmány útján szerezte meg.

(5) Ha a névre szóló értékpapír jogosultjának személye nem átruházás útján változik meg, az új jogosult a jogszerzését igazolni köteles. A nem átruházás útján való jogszerzést követően az értékpapírra vezetett forgatmányok megszakítatlan láncolata az értékpapír birtokosát a nem átruházás útján való jogszerzés igazolásától függően igazolja jogosultként. Ha jogszabály meghatározott személyt feljogosít a nem átruházás útján való igazolt jogszerzésnek a forgatmányi láncolatban való feltüntetésére, az ilyen bejegyzés biztosítja a forgatmányi láncolat megszakítatlanságát, és a jogszerzés hiánya, érvénytelensége vagy hatálytalansága az értékpapír jogosultjának tekintendő jóhiszemű harmadik személynek az értékpapírból eredő jogosultságát nem befolyásolja.

(6) A dematerializált értékpapír jogosultjának – ellenkező bizonyítás hiányában – annak az értékpapírszámlának a jogosultját kell tekinteni, amelyiken a dematerializált értékpapírt nyilvántartják.

6:567. § *[Kifogáskorlátozás]*

Az értékpapír kötelezettje a jóhiszemű jogosulttal szemben az értékpapír vagy az értékpapírszámla tartalmából kitűnő kifogásokon kívül nem hivatkozhat olyan kifogásokra, amelyek valamely korábbi jogosulttal szembeni jogviszonyán alapulnak.

6:568. § *[Az e részben foglalt szabályoktól való eltérés lehetősége]*

Az e részben foglalt rendelkezésektől annyiban lehet eltérni, amennyiben azt más jogszabály lehetővé teszi.

XXX. CÍM

AZ ÉRTÉKPAPÍROK ÁTRUHÁZÁSÁNAK MÓDJA ÉS SEMMISSÉ NYILVÁNÍTÁSA

6:569. § *[Az értékpapírok átruházásának módja]*

(1) Az olyan okirati formában előállított értékpapír, amely nem tartalmazza a jogosult megnevezését vagy tartalmazza ugyan, de az értékpapír tartalma szerint a kötelezett nemcsak a megjelölt személynek, hanem az értékpapír bármely bemutatójának köteles teljesíteni, az átruházásra irányuló jogcímen alapuló birtokátruházással ruházható át.

(2) Az olyan okirati formában előállított értékpapír átruházásához, amely tartalmazza a jogosult megnevezését, és nem tartalmaz olyan kikötést, amely szerint a kötelezett az értékpapír bármely bemutatójának köteles teljesíteni, az átruházásra irányuló jogcímen alapuló birtokátruházáson kívül teljes vagy üres forgatmány szükséges.

(3) A teljes forgatmány a névre szóló okirati formában előállított értékpapírra vagy az ahhoz csatolt lapra (a továbbiakban: toldatra) vezetett, az átruházó által aláírt írásbeli nyilatkozat, amely kifejezi az értékpapír átruházásának szándékát, és megjelöli azt a személyt, akire az értékpapírt átruházzák.

(4) Az üres forgatmány a névre szóló okirati formában előállított értékpapír hátlapjára vagy a toldatra rávezetett, az átruházó által aláírt írásbeli nyilatkozat, amely kifejezi az értékpapír átruházásának szándékát, de nem tartalmazza annak a személynek a megjelölését, akire az értékpapírt átruházzák. Üres forgatmánynak minősül az átruházónak az értékpapír hátlapján vagy a toldaton szereplő aláírása is.

(5) A névre szóló okirati formában előállított értékpapír üres forgatmánnyal való átruházása esetén az értékpapír birtokosa

a) az üres forgatmányt kitöltheti a saját vagy más személy nevére;

b) az értékpapírt átruházhatja üres vagy teljes forgatmánnyal;

c) az értékpapír birtokát harmadik személyre átruházhatja anélkül, hogy az üres forgatmányt kitöltené és az értékpapírt újabb forgatmánnyal látná el.

(6) Ha jogszabály felhatalmazása alapján a kibocsátó a névre szóló okirati formában előállított értékpapírba felvett írásbeli nyilatkozatával a forgatmány útján való átruházás lehetőségét kizárja (a továbbiakban: negatív rendeleti záradék), az okirati értékpapír az engedményezés hatályával ruházható át.

(7) A dematerializált értékpapír átruházásához az átruházásra irányuló szerződés vagy más jogcím, valamint az átruházó értékpapírszámlájának megterhelése és az új jogosult értékpapírszámláján a dematerializált értékpapír jóváírása szükséges.

6:570. § *[Az értékpapírok átruházásának joghatása]*

A negatív rendeleti záradékot tartalmazó névre szóló értékpapír kivételével, az értékpapír átruházásával az értékpapírban rögzített jogok átszállnak az értékpapír új jogosultjára, függetlenül attól, hogy az átruházó rendelkezett-e az értékpapírban rögzített jogokkal.

6:571. § *[Az értékpapírok semmissé nyilvánítása]*

(1) Ha az értékpapír azonosíthatatlanná válik, elvész, fizikailag megsemmisül, vagy oly mértékben megrongálódik, hogy tartalma nem ismerhető meg, erre irányuló eljárás eredményeként az értékpapír semmissé nyilvánítására kerülhet sor.

(2) Az értékpapír semmissé nyilvánítása esetén a semmissé nyilvánított értékpapírhoz nem fűződnek többé értékpapírszámla joghatások; az értékpapírba foglalt jogot az e jogra irányadó általános szabályok szerint lehet érvényesíteni.”

23. §

A Ptk. 3:186. § (1) bekezdés *b)* pontjában és a 3:263. § (1) bekezdés *b)* pontjában „az utolsó beszámoló szerinti üzleti év könyveinek lezárása óta kimutatott, az előző üzleti évi” szövegrész helyébe „a közbenső mérlegben kimutatott” szöveg lép.

24. §

Hatályát veszti a Ptk.

- a) 5:104. § (8) bekezdése,
- b) 5:144. § (3) bekezdése,
- c) 6:541. §-a.

25. §

(1) Ez a törvény – a (2) és a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – 2016. július 1-jén lép hatályba.

(2) A 6-17. §, a 24. § *a)-b)* pont, a 28-29. § 2016. október 1-jén lép hatályba.

(3) A 22. § 2017. január 1-jén lép hatályba.

26. §

A törvény rendelkezéseit a hatálybalépését követően

- a) keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint
- b) megtett jognyilatkozatokra

a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvényben (a továbbiakban: Ptké.) meghatározott átmeneti rendelkezésekre figyelemmel, a 27-30. §-ban meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

27. §

A Ptk.-nak az e törvénnyel megállapított 4:208. § (1a) bekezdését a szülő számára az e törvény hatálybalépése után nyújtott ellátás esetén kell alkalmazni.

28. §

(1) A Ptké. 49. § (3) bekezdésének az a rendelkezése, amely szerint a Ptk. hatálybalépése előtt kötött zálogszerződéssel létrejött jelzálogjogot a zálogjogosult a Ptk. hatálybalépését követően a különvált zálogjogra vonatkozó szabályok szerint a biztosított követelés nélkül is átruházhatja, 2016. október 1. napjától nem alkalmazható.

(2) A 2016. október 1. napját megelőzően kötött ingatlanra vonatkozó jelzálogszerződéssel alapított jelzálogjog és az említett időpontot megelőzően – jelzálogjognak biztosított követelés nélküli átruházásával – létrejött különvált zálogjog a 29. § szerint átalakításos önálló zálogjoggá alakítható át.

29. §

(1) Ha az ingatlanra vonatkozó jelzálogszerződés a jelzálogjoggal biztosított követelést összeg meghatározásával tartalmazza, úgy a zálogjogosult pénzügyi intézmény a jelzálogjogot a zálogkötelezetthez intézett egyoldalú – különvált zálogjog esetén a jelzálogjogot ekként átruházó zálogjogosultnak és a különvált zálogjog jogosultjának ugyanazon okiratba foglalt közös – írásbeli nyilatkozatával a jelzálogszerződésben meghatározott összeget meg nem haladó összeg erejéig az ingatlant terhelő e § szerinti önálló zálogjoggá (a továbbiakban: átalakításos önálló zálogjog) alakíthatja át.

(2) Az (1) bekezdés szerinti átalakítással a jelzálogjog egésze megszűnik, és helyébe – az átalakítással érintett jelzálogjog ranghelyén – az átalakításos önálló zálogjog lép. Ez a rendelkezés irányadó abban az esetben is, ha az átalakításra az általa érintett jelzálogjoghoz képest csak részlegesen kerül sor.

(3) Az átalakítással a zálogkötelezett helyzete nem válhat terhesebbé.

(4) Az átalakításhoz nincs szükség sem az átalakítással érintett jelzálogjog ranghelyével azonos ranghelyű, sem a rangsorban hátrább álló, az átalakítással érintett jelzálogjog ranghelyét követő ranghelyű jogosultak hozzájárulására. Ha azonban az átalakítással érintett jelzálogjoggal biztosított követelést aljelzálogjog terheli, az átalakításhoz az aljelzálogjog jogosultjának írásbeli hozzájárulása szükséges.

(5) Azt a jelzálogszerződést, amellyel az átalakítással érintett jelzálogjogot alapították, az átalakításos önálló zálogjogra vonatkozó biztosítéki szerződésnek is kell tekinteni, az (1) bekezdés szerinti egyoldalú nyilatkozat (a továbbiakban: átalakító nyilatkozat) ettől eltérő rendelkezése semmis.

(6) Az átalakításos önálló zálogjogot – ezzel a megnevezéssel és az átalakításos önálló zálogjog összegének a feltüntetésével – az átalakítással érintett jelzálogjog ranghelyén kell az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezni, és ezzel egyidejűleg hivatalból törölni kell az átalakítással érintett jelzálogjogot. Az átalakításos önálló zálogjog bejegyzésében utalni kell arra, hogy az átalakításos önálló zálogjogot a törölt jelzálogjog ranghelye illeti meg.

(7) Az átalakításos önálló zálogjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséhez a zálogkötelezett bejegyzési engedélye nem szükséges, ha a zálogjogosult (különvált zálogjog esetén a különvált zálogjog jogosultja) az átalakításos önálló zálogjog bejegyzése iránti kérelméhez csatolta a jelzálogjog ingatlan-nyilvántartási bejegyzéséhez előírt alakban tett átalakító nyilatkozatot, valamint az azt bizonyító tértivevényt, átvételi elismervényt vagy egyéb okiratot, amely szerint e nyilatkozatot a zálogkötelezettel közölte.

(8) Abban az esetben, ha az átalakítás hiányában a különvált zálogjog egyébként visszaszállna a jelzálogjogot különvált zálogjogként átruházó zálogjogosultra, a különvált zálogjogból létrejött átalakításos önálló zálogjogot annak mindenkori jogosultja köteles az utóbb átalakítással érintett jelzálogjogot különvált zálogjogként átruházó zálogjogosultra átruházni.

(9) A különvált zálogjog átalakításával létrejött átalakításos önálló zálogjog esetén a jelzálogjognak különvált zálogjogként történt átruházásával biztosított követelés esedékessé válása és teljesítésének elmulasztása nem eredményezi az átalakításos önálló zálogjogból fakadó kielégítési jog megnyílását. Ha azonban az átalakításos önálló zálogjoggá átalakított különvált zálogjoggal biztosított eredeti követelésre tekintettel az átalakításos önálló zálogjogból fakadó kielégítési jog megnyílt, e zálogjog érvényesítésének nem akadálya az, hogy a jelzálogjognak különvált zálogjogként történt átruházásával biztosított követelés még nem vált esedékessé. Ebben az esetben az eredeti követelést biztosító jelzálogjogot különvált zálogjogként átruházó zálogjogosultra írásban értesítenie kell az átalakításos önálló zálogjog jogosultját az átalakításos önálló zálogjogból fakadó kielégítési jog megnyílásáról. Az értesítést követően az átalakításos önálló zálogjog jogosultja a kielégítési jogát gyakorolni vagy a zálogjogot az eredeti zálogjogosultra átruházni köteles.

(10) A biztosított követelést összeg meghatározásával tartalmazó jelzálogszerződéssel alapított jelzálogjogot a felek átalakításos önálló zálogjoggá az erre irányuló szerződésükkel is átalakíthatják, ebben az esetben az átalakításra és az ekként létrejött átalakításos önálló zálogjogra a (2)-(9) bekezdést – az (5) bekezdés semmisségre utaló rendelkezése kivételével – megfelelően alkalmazni kell.

(11) Az átalakításos önálló zálogjogra e § eltérő rendelkezése hiányában az önálló zálogjogra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

30. §

A Ptk. e törvénnyel hatályon kívül helyezett 6:541. §-át akkor kell alkalmazni, ha a kár 2016. július 1. napja előtt következett be és a kárt a Ptk. hatálybalépését követően tanúsított károkozó magatartás – ideértve a mulasztást is –, illetve folyamatosan tanúsított károkozó magatartás esetén a Ptk. hatálybalépését követően megkezdett magatartás okozta.

Áder János
köztársasági elnök

Kövér László
az Országgyűlés elnöke